

1980-11-10

11.121-1522-76
83-205

Kölbergets naturvårdsområde

Beskrivning av naturvårdsområdet

Län: Gävleborg

Kommun: Bollnäs

Socken: Hanebo

Fastigheter:

Läge: på västra sidan av stambanan vid Norrlandsporten, 7 km sydost om Kilafors

Gränser: enligt redovisning på till ärendet hörande karta

Areal: ca 44 ha

Markägare: Kopparfors AB

Naturvårdsförvaltare: Bollnäs kommun i samråd med markägaren

Syftet med naturvårdsområdet: att skydda och vårda naturen inom ett område av väsentlig betydelse för det rörliga fri-luftslivet

Den egentliga Norrlandsporten är ett pass i bergmassivet 7 km sydost om Kilafors. Namnet härstammar troligen från 1870-talet då stambanan drogs fram genom en djup skärning i passet mot Ljusnans dalgång. Det trånga passet kantas av Digerberget i öster och Kölberget i väster. Kölberget har en skarp och framträdande kontur, som utgör ett betydande inslag i landskapsbilden - särskilt sett från norr. Naturen är vildmarksbetonad med hällmarker och blockrik terräng. I öster stupar berget i en rasbrant ned mot järnvägen. Från en klippbrant i slutningens övre del har man en storlagen utsikt mot norr över Ljusnans dalgång och sjön Bergviken.

Finn Rideland, Kilafors har i brev till länsstyrelsen 1976-06-01 föreslagit att det aktuella avsnittet av Kölberget skall avsättas som naturreservat. Efter utredning har länsstyrelsen emellertid funnit att naturvärdena i området inte uppfyller kraven för naturreservat jämlikt 7 § naturvårdslagen. En lämplig skyddsform för områdets natur är naturvårdsområde enl 19 § naturvårdslagen.

Länsstyrelsen upprättade därför 1978-04-25 ett förslag om förordnande av Kölberget som naturvårdsområde. Markägaren, Kopparfors AB, har skriftligen lämnat medgivande härtill. Bollnäs kommun har tillstyrkt förslaget, liksom övriga remissinstanser med undantag av Statens naturvårdsverk som har förordat att länsstyrelsen avsätter området som naturreservat.

1980-11-10

11.121-1522-76
83-205

Länsstyrelsen finner att Kölberget skall avsättas som naturvårdsområde.

./.

Med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, ändrad 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område vid Kölberget, som utmärkts på bifogad karta, som naturvårdsområde.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 19 § naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedanstående föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för området.

Föreskrifter om inskränkning i rätten att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. uppföra byggnad,
2. utföra anläggningsarbete, bygga väg, ledning mm,
3. utanför område för meddelat stentäkttillstånd bedriva täktverksamhet, utföra schaktning, sprängning, uppfyllning eller annat arbetsföretag, som kan förstöra, skada eller förändra fast naturföremål eller ytbildning,
4. uppsätta andra än vid stenbrottet nödvändiga stängsel eller hägnader,
5. gödsla skogs- och myrmark eller nyttja kemiska bekämpningsmedel,
6. utan länsstyrelsens tillstånd utföra avverkning,
7. utan byggnadsnämndens tillstånd bygga om eller ändra på raststugan på bergets topp.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från ovan under punkterna 1-5 angivna föreskrifter för t ex anläggande av anordningar för naturvårdsområdets och däri ingående fastighets skötsel och ändamålsenliga nyttjande. Utan särskilt tillstånd får dock utföras för stentäktens behov nödvändiga anordningar såsom uppställning av lyftkran, rastkoja m m.

Föreskrifterna om naturvårdsområdet skall inte utgöra hinder mot jakt inom området.

Föreskrifter om sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldiga att tåla att de åtgärder vidtas, som erfordras för tillgodoseende av ändamålet med naturvårdsområdet inom ramen för nedan angivna allmänna riktlinjer för skötsel och anläggningar.

1980-11-10

11.121-1522-76

83-205

Föreskrifter om vad allmänhet har att iaktta inom området

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. förstöra, skada eller ändra fast naturföremål eller ytbildning,
2. göra åverkan på levande eller döda träd och buskar, ris-, ört- och markvegetation, t ex genom att bryta kvistar, bortföra hela eller delar av stående och liggande döda träd, plocka eller gräva upp örter, gräs, mossor och lavar,
3. medvetet störa djurlivet t ex genom närgången fotografering eller genom att uppehålla sig vid bo- och häckningsplatser,
4. under tiden 1 mars - 20 augusti medföra hund som inte är kopplad,
5. tälta eller göra upp eld på annat än härför avsedd plats,
6. på störande sätt använda radio, bandspelare m m,
7. framföra motordrivet fordon.

Föreskrifter om vård och förvaltningena. Syftet med vården och förvaltningen

Området skall skyddas och vårdas så att dess värden för naturvården och friluftslivet säkras på lång sikt.

- b. Områdets natur skall dokumenteras genom en naturinventering.
- c. Skötselplan skall upprättas av förvaltaren.

Allmänna riktlinjer för skötsel och anläggningarMark och vatten

Täkt av sten får ske inom ramen för de föreskrifter som länsstyrelsen har att meddela enl 18 § naturvårdslagen. Ingrepp och åtgärder som kan påverka områdets allmänna karaktär i övrigt får inte förekomma.

Vegetation

Skogsbruk skall inte bedrivas på hällmarkerna eller inom det gamla skogsbeståndet. Frågan om åtgärder mot insekts-
härjningar, vilka helt kan ta död på den gamla skogen, skall utredas. Ungskogen skall skötas skogsvårdsmässigt, men så att en för naturvården och friluftslivet tilltalande naturmiljö främjas.

Friluftsliv

Stigar rensas och utmärkes. Enkla rastplatser anlägges i och i anslutning till området. Parkeringsplatser anordnas i anslutning till området. Nödvändiga informationstavlor och vägvisare sätts upp.

1980-11-10

11.121-1522-76
83-205

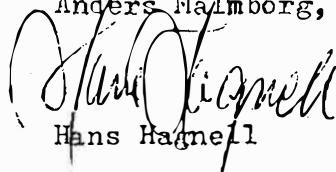
- d. Utmärkning av naturvårdsområdets gränser skall ombesörjas av skogsvårdsstyrelsen enligt naturvårdsverkets anvisningar.
- e. Bollnäs kommun utses att i samråd med markägaren vara naturvårdsförvaltare för området. Kommunen skall träffa erforderliga avtal med berörda parter om väghållning, parkeringsplatser o d. Kommunen skall i anslutning till stentäkten hålla för Kölbergsvägens underhåll erforderlig kvantitet naturgrus.

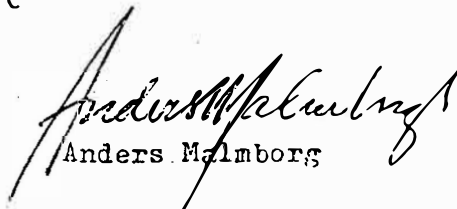
Det kan vara ändamålsenligt att förvaltaren anlitar ideell förening, exempelvis Hanebo naturskyddsförening, i vissa moment av den praktiska vården och tillsynen av naturvårdsområdet.

./.

Besvär till jordbruksdepartementet, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit landshövding Hans Hagnell, beslutande, länsråd A Tollstorp, 1:e länsassessor Olle Carlbom, naturvårdsdirektör Lars Högborg, överlantmätare Sven-Arne Matsson, länsantikvarie Erik Nordin, länsarkitekt Ture Persson samt byrådirektör Anders Malmberg, föredragande.

Hans Hagnell

Anders Malmberg

Kopia till

KARTA över KÖLBERGETS NATURVÅRDSOMRÅDE

Hanebo socken

Bollnäs kommun

Skala 1:10.000

